

Eindverslag verkenner gemeenteraad Voorschoten

Inleiding

Op 26 maart 2026 hebben de lijsttrekkers van de in de gemeenteraad van Voorschoten verkozen partijen mij unaniem benoemd/gevraagd als verkenner de mogelijkheden te verkennen voor het vormen van een stabiele meerderheidscoalitie. Ik wil alle lijsttrekkers bedanken voor het gestelde vertrouwen in mij.

De opdracht die aan mij is meegegeven was de volgende:

"Verken de mogelijkheden die partijen kansrijk achten voor het vormen van een stabiele meerderheidscoalitie, welke

- voldoende inhoudelijke aanknopingspunten en overeenstemming laat zien om de opgaven voor onze gemeente in deze bestuursperiode voortvarend en innovatief op te pakken;*
- bereid is tot een constructieve samenwerking over de volle bestuursperiode;*
- een stabiel en daadkrachtig college kan leveren voor de komende vier jaren."*

Om dit te verkennen heb ik met vertegenwoordigers van alle 7 fracties afzonderlijke gesprekken gevoerd op vrijdag 27 en maandag 30 maart jl. Daarna(ast) heb ik het duidingsdebat bijgewoond, met vertegenwoordigers van GroenLinks-PvdA¹, VVD en D66 een gezamenlijk gesprek gevoerd en hebben zij zelf bilaterale gesprekken gevoerd.

Conform de opdracht zijn de gesprekken vertrouwelijk en in beslotenheid gevoerd, en zijn van alle gesprekken met de afzonderlijke fracties beknopte openbare verslagen op hoofdlijnen gemaakt. Deze zijn door de fracties geaccordeerd en als bijlagen bij dit verslag gevoegd. Ik wil alle lijsttrekkers en overige gesprekspartners bedanken voor de inzet voor Voorschoten en voor de openhartige gesprekken die door ieder met mij gevoerd zijn. En van de gelegenheid gebruikmaken om ook alle raadsleden te feliciteren met hun benoeming als raadslid in Voorschoten op 1 april jl.

In de 7 afzonderlijke gesprekken is iedere keer teruggekeken op de afgelopen raadsperiode en de afgelopen verkiezingscampagne. Er is door mij gevraagd naar een duiding van de verkiezingsuitslag, de mogelijke rol die een fractie ziet in een coalitie en wat de voorkeursvariant is. Daarnaast welke eventueel andere mogelijkheden een fractie ziet om tot een stabiele meerderheidscoalitie te komen. Ook is gevraagd naar de lange termijnvisie van de fractie voor Voorschoten, de speerpunten voor de komende bestuursperiode en of er politieke gevoeligheden voor deze raadsperiode en coalitievorming verwacht worden.

Conclusie

Op basis van alle gevoerde gesprekken is mijn advies aan de gemeenteraad om de volgende fase van inhoudelijke gesprekken voor een stabiele meerderheidscoalitie te starten met de fracties van GroenLinks-PvdA, VVD en D66.

Vanuit de ambities en adviezen van alle fracties bleek dit de enige realistische combinatie van partijen om de volgende fase van coalitievorming te starten. Uit een gezamenlijk gesprek met vertegenwoordigers van deze drie fracties en onderlinge gesprekken bleken deze drie partijen ook voldoende inhoudelijke aanknopingspunten en overeenstemming te zien om inhoudelijke gesprekken aan te gaan voor het opstellen van een coalitieakkoord en het vormen van een college.

Voor de hele gemeenteraad en het gemeentebestuur is het advies om komende periode blijvend te werken aan het vasthouden van de open en constructieve houding, waarbij in goede sfeer de politieke meningsverschillen in het openbaar debat naar voren mogen komen en collegeleden aanspreekbaar zijn door raadsleden van zowel oppositie- als coalitiefracties. Durf als raad en college ook te staan voor de genomen besluiten zodat deze daadkrachtig uitgevoerd kunnen worden.

Berend Potjer, verkenner in opdracht van de gemeenteraad Voorschoten

¹ Per 23 april gaat GroenLinks-PvdA in Voorschoten verder als PRO.

Toelichting

In de met de 7 fracties gevoerde gesprekken zijn de verschillende thema's behandeld waar per thema een aantal hoofdlijnen zijn te onderscheiden die geleid hebben tot het gegeven advies voor het vervolg.

Raadsbreed

In algemene zin zijn alle fracties tevreden over de onderlinge samenwerking en sfeer in de gemeenteraad in de raadsperiode 2022-2026. Sommigen partijen nuanceren wel dat dit pas in de loop van de raadsperiode is gegroeid. Een andere nuancering die gemaakt wordt door enkele partijen is dat de sfeer en onderlinge verhoudingen weliswaar goed zijn, maar dat dit er wel toe kan leiden dat problemen binnen dossiers onvoldoende bespreekbaar zijn en dat dit escalatie in de hand kan werken.

- Als verbeterpunt voor de gemeenteraad en het nieuwe college wordt meegegeven dat collegeleden aanspreekbaar moeten zijn voor alle raadsleden. Dat het college de raad in zijn geheel meeneemt als er binnen dossiers dingen niet goed lopen, niet volgens planning gaan of politiek opspelen en dat politieke keuzen in de uitvoering ook in de raad bespreekbaar zijn.
- Ook werd als verbeterpunt meegegeven dat college en gemeenteraad vervolgens ook moeten durven staan voor het genomen besluit naar de samenleving, ook als er weerstand ontstaat van partijen die er minder baat bij hebben.
- Als aandachtspunt voor de gemeenteraad wordt meegegeven om de onderlinge verhoudingen en sfeer goed te houden maar wel het politieke debat op inhoud te blijven voeren.

Verkiezingsuitslag

Uit de gesprekken blijkt een redelijk gelijke duiding van de verkiezingsuitslag. De coalitie uit de afgelopen raadsperiode heeft haar meerderheid verloren en er is dus behoefte aan een koerswijziging.

Er zijn logischerwijs wel interpretatieverschillen over de richting van die koerswijziging. Zou de koers progressiever moeten, aangezien voor het eerst in de geschiedenis van Voorschoten een progressieve partij de grootste is geworden (GroenLinks-PvdA) en deze progressieve voorkeur geen incident lijkt aangezien in oktober D66 bij de Tweede Kamerverkiezingen de grootste was in Voorschoten? Of moet de koers juist conservatiever, aangezien FVD en VVD zijn gegroeid?

Meer consensus was erover dat de uitslag een signaal is dat veel inwoners zich onvoldoende herkenden of gehoord voelden in de (gemeentelijke) politiek. Daarom is het van belang om de communicatie en participatie met de inwoners bij de besluitvorming te verbeteren., Het is ook een signaal om in de raad een duidelijker gesprek te hebben over de afwegingen en de besluiten en om als raad en college ook te (durven) staan voor de besluiten en deze daadkrachtig uit te voeren om zo het vertrouwen terug te winnen.

Coalitievorming

Uit bijna alle gesprekken komt naar voren dat als basis voor een nieuwe coalitie gekeken moet worden naar een coalitie van de grootste partij GroenLinks-PvdA met de (andere) winnaars VVD en/of D66.

GroenLinks-PvdA ziet twee logische alternatieven voor een college. De getalsmatig meest logische coalitie met de grootste drie partijen: GroenLinks-PvdA Voorschoten, D66 en VVD, die met 13 zetels een ruime meerderheid en mandaat heeft. De inhoudelijk meest logische is van GroenLinks-PvdA, D66, CDA en SP die met 11 zetels een krappe meerderheid heeft.

De VVD wil graag met GroenLinks-PvdA en een derde partij een college vormen. Daarbij heeft zij de voorkeur met het CDA te blijven besturen, maar staat zij ook open voor andere alternatieven.

D66 vindt dat een coalitie van GroenLinks-PvdA samen met de VVD en D66 het beste recht doet aan de verkiezingsuitslag en de meest logische variant is om tot een stabiele coalitie te komen.

Het CDA heeft aangegeven dat, gezien de ervaringen in de vorige periode en de verkiezingsuitslag, de combinatie GroenLinks-PvdA, VVD en D66 nu aan zet is. Ook in het duidingsdebat heeft het CDA onderstreept dat zij, gezien de verkiezingsuitslag en de politieke inzet, opstelling en uitingen van specifiek de VVD in de campagne, voor zichzelf geen plek in een coalitie te zien.

Voorschoten Lokaal heeft een voorkeur voor het voortzetten van de coalitie en het beleid met VVD en CDA, maar ziet ook dat die de meerderheid is verloren. Zoals ook in het duidingsdebat aangegeven, ziet Voorschoten Lokaal vele inhoudelijke verschillen en vindt een coalitie van Voorschoten Lokaal met GroenLinks-PvdA niet voor de hand liggen. Zij adviseert om GroenLinks-PvdA en VVD samen te laten werken en daar D66 of de andere winnaar FVD bij aan te laten sluiten.

FVD staat voor systeemoppositie en ziet voor zichzelf geen rol in een coalitie. Zoals ook in het duidingsdebat aangegeven, heeft zij een voorkeur voor een vorm van college waar wethouders per besluit worden benoemd. Mocht er een meerderheidscoalitie gevormd worden dan ligt de combinatie GroenLinks-PvdA, VVD met een 3^e partij het meest voor de hand.

De SP geeft aan desgewenst graag een rol in de coalitievorming te willen spelen, maar dat dit in eerste aanleg niet voor de hand ligt. De SP adviseert GroenLinks-PvdA en D66 een derde partij te laten zoeken. Gezien de verkiezingsuitslag is VVD een logische partner.

De gesprekken met de 7 fracties leiden tot de eenduidige conclusie dat GroenLinks-PvdA, VVD en D66 de vervolgfase voor het vormen van een stabiele meerderheidscoalitie zouden moeten inzetten. Naar aanleiding van de ervaringen uit het verleden vroegen diverse partijen daarbij expliciet aandacht voor de chemie en slagkracht van die samenwerking. Hiervoor heeft een informeel gezamenlijk gesprek tussen vertegenwoordigers van deze drie fracties en de verkenners plaatsgevonden en zijn er bilaterale gesprekken gevoerd tussen vertegenwoordigers van de drie partijen. Op basis hiervan hebben deze partijen aangegeven voldoende inhoudelijke aanknopingspunten en overeenstemming te zien om met vertrouwen een volgende fase de inhoudelijke gesprekken aan te gaan. Gesprekken om te komen tot een coalitieakkoord, een constructieve samenwerking en een stabiel en daadkrachtig college. Een college dat de opgaven voor de gemeente Voorschoten in deze bestuursperiode voortvarend en innovatief op kan pakken.

Inhoud

- Lange termijnperspectief Voorschoten

Aan alle partijen is de vraag gesteld hoe zij het lange termijnperspectief voor Voorschoten zien. Rode draad in de antwoorden is dat alle partijen Voorschoten ook in de toekomst als zelfstandige gemeente zien, waarin het groene en dorps karakter behouden blijft met sterk verenigingsleven en een hechte sociale gemeenschap.

Wel zijn er verschillen in het lange termijnperspectief over regionale samenwerking en de gemeentelijke huisvesting. Hoe verhoudt Voorschoten zich tot de omgeving, wordt er over gemeentegrenzen samengewerkt en wordt verantwoordelijkheid genomen voor regionale opgaven? Ook de visie op bouwen verschilt; wordt er wel of niet in de hoogte gebouwd en hoe gastvrij of gesloten is het dorp voor inwoners en gasten van buiten. Over wat dat betekent voor de financiën, investeringen en voorzieningen van de gemeente op de lange(re) termijn lopen de visies ook enigszins uiteen.

- Speerpunten

Aan iedere partij is gevraagd wat dat betekent voor de komende periode, welke onderwerpen voor de komende periode speerpunten zouden moeten zijn. Daarin zijn overeenkomsten te zien in inzetten op de woningbouw en het realiseren van voorzieningen waar in de afgelopen raadsperiodes de stappen al gezet zijn, zoals cultureel centrum, zwembad en sporthal en de onderwijshuisvesting. Daarbij wordt aangegeven dat de komende periode de inzet gericht moet zijn op uitvoering en realisatie van reeds gestarte projecten. Er wordt verschillend gedacht over de realisatie van het nieuwe gemeentehuis. Betere communicatie en participatie door de gemeente is ook een veelgenoemd speerpunt. Diverse partijen noemen ook de inzet op het sociaal domein, met name de onderdelen jeugdzorg en werk & inkomen speerpunten voor een nieuwe raadsperiode.

- Aandachtspunten bij een op te stellen akkoord 2026-2030

Aan alle partijen is gevraagd welke onderwerpen politiek gevoelig liggen voor de komende periode.

Naast het gemeentehuis zijn daarbij genoemd het sociaal domein, afvalbeleid, het type woningbouw dat gerealiseerd moet worden en de gemeentelijke financiën en investeringsruimte voor de komende jaren. GroenLinks-PvdA, VVD en D66 hebben hier ook verschillende perspectieven op. Samen zien deze fracties wel voldoende aanknopingspunten, zeker in combinatie met andere dossiers als het behouden van het groene dorpse karakter, een effectieve en efficiënte gemeentelijke organisatie en de nadruk op realisatiekracht voor lopende (woningbouw- en maatschappelijke) projecten. Projecten zoals het gemeentehuis, cultureel centrum en de sportvoorzieningen.

Bijlagen

Aan dit verslag zijn 7 bijlagen toegevoegd met de beknopte gespreksverslagen in volgorde van de op vrijdag 27 maart en maandag 30 maart gevoerde gesprekken.

Bijlage 1 - Verslag gesprek verkenner Voorschoten met fractie VVD

Gesprekspartners: Piet Hein Reidsma (lijsttrekker VVD), Bart Lavrijsen (raadslid VVD), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek verloopt in een prettige en open sfeer. Na de korte introductie volgt een onderlinge kennismaking. Er zijn een aantal onderwerpen met elkaar besproken die in het verslag beknopt zijn weergegeven.

Raadsbreed

- *Wat vindt u van de huidige samenwerking en hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

De VVD geeft aan het ook in de nieuwe raadsperiode belangrijk te vinden dat er met alle fracties open en constructief samengewerkt blijft worden, net als in de afgelopen raadsperiode. Dit ongeacht of een fractie, ook de VVD-fractie, in de nieuwe raadsperiode oppositie of coalitie fractie wordt. De VVD kon in de afgelopen periode ook met alle fracties goed optrekken, en is bijvoorbeeld erg blij dat de SP met Erik Maassen in de gemeenteraad is gebleven.

- *Zijn er tijdens de campagne of afgelopen raadsperiode(s) zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

Er bestaat tussen verschillende partijen ook wat negativiteiten, deels door zaken die in de campagne zijn voorgevallen, deels door zaken uit de vorige periode of nog de raadsperiode daarvoor. Het is belangrijk om partijen die eventueel aan inhoudelijke onderhandelingen gaan beginnen dit, vooraf aan de inhoud, met elkaar uit te laten spreken en voorafgaand werken aan goede persoonlijke verhoudingen.

Onderdelen van die negativiteiten zijn o.a.:

- Tegengestelde belangen;
- Verschillende ervaringen en andere perspectieven;
- Teleurstellingen en andere manier van bestuursstijl.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

De VVD is zeer blij met de 5 zetels. Lang leek het erop dat het 4 zetels zouden blijven, daar zeker tevreden mee. Maar met de 5^e zetel geeft dit duidelijk extra vertrouwen in de VVD.

De halvering van het CDA van 4 naar 2 zetels valt niet goed te duiden. Meestal hebben de partijen in Voorschoten een stabiele achterban en deze terugval was niet verwacht.

Voor D66 leek vooraf winst in het verschieft maar die zijn stabiel gebleven. De uitslag van de overige partijen is redelijk zoals verwacht. De winst van FVD komt mogelijk deels door nieuwe kiezers, deels door kiezers van VL naar FVD. Het is onwaarschijnlijker dat de zetels van FVD rechtstreeks van CDA afkomen.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie? Waarom wel/niet?*

Ja, de VVD is een bestuurderspartij. Net zoals PvdA en CDA dit altijd waren. Met deze uitslag en 5 zetels is de VVD zeker beschikbaar als college dragende partij.

- *Met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

Het zou gelet op de uitslag logisch zijn als GL-PvdA samen met VVD, gezamenlijk 10 zetels, de basis voor een nieuwe coalitie gaan vormen. Die partijen moeten dan samen kijken naar een 3^e partij erbij.

GL-PvdA en VVD kunnen met alle overige partijen in de raad een meerderheid vormen

Voor de VVD zou de 1e voorkeur daarbij het CDA zijn. Deze partij kan met een ervaren wethouderskandidaat zorgen voor stabiliteit en ervaring in het nieuwe college.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

De VVD kan ook met D66 goed werken, ook dat is een optie. Maar de VVD ziet een coalitie met CDA als beter uitgebalanceerd. Wellicht zit in de combinatie PvdA-GL, VVD, D66 nog wat zaken uit het verleden einde van de coalitieperiode 2018-2022 en begin 2022 bij de vorming coalitie die uitgesproken moeten worden. Goed om dit eventueel vooraf met elkaar uit te spreken, voordat de blik naar voren gericht wordt

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijnperspectief voor Voorschoten eruit?*
 - Voorschoten moet zijn eigen karakter behouden, oftewel een groene, ruime en veilige woonomgeving met een sterk verenigingsleven. Een dorp waar ook de kinderen van onze kinderen van een fijne jeugd kunnen genieten.
 - Voorschoten over 25 jaar is groen, heeft historie, heeft een sterke sociale structuur, is een zelfstandige gemeente met een eigen centrum en waar de lokale democratie dicht bij de inwoners staat.
- *Van welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*
 1. Woningbouw en bouwen naar behoefte met zorg voor de doorstroom in de woningmarkt. Inzet op betaalbare midden huur- en koopwoningen en appartementen voor senioren.
Kies bij Vlietwijk voor vernieuwen met duurzame sociale woningbouw waar een goede balans gevonden wordt tussen behouden van karakter van de wijk, maar wel met meer en betere kwaliteit woningen en zorg voor een goed proces waarin de bewoners goed worden meegenomen in de ontwikkelingen van de wijk.
Realiseer de lopende woningbouwprojecten, Jan Wagtendonkstraat, Jan Evertsenlaan en Starrenburg 3.
 2. Maak lopende projecten, zoals zwembad/ sportaccommodatie, gemeentehuis en cultureel centrum in de Kruispuntkerk af en ga niet (teveel) nieuwe dingen opstarten, zeker als daar geen ambtelijke capaciteit voor beschikbaar is.
 3. Kies bij het sociaal domein voor wat landelijk beleid verplicht om uit te voeren en kies voor efficiënte en effectieve uitvoering waardoor je meer kan doen met hetzelfde geld en zet bij de openeinderegeling voor de jeugdzorg meer in op preventie en vroegtijdige signalering.
- *Bij welke onderwerpen/ keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*
 - Diftar, betalen per eenheid afval ligt voor de VVD lastig.
 - De VVD verwacht in een coalitie-akkoord geen uitspraken over met Vlietlanden op te nemen omdat dit echt iets is van de gemeente Ledischendam-Voorburg en niet het grondgebied van Voorschoten. Bestuurlijke bemoeienis doet de onderlinge relaties ook niet goed.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.

Bijlage 2 - Verslag gesprek verkenner Voorschoten met fractie Voorschoten Lokaal

Gesprekspartners: Marleen Persoon (lijsttrekker Voorschoten Lokaal), Martine Zoun (raadslid Voorschoten Lokaal), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek verloopt in een prettige sfeer en na een korte introductie en kennismaking met elkaar worden een aantal onderwerpen met elkaar besproken. Dit is in het verslag beknopt vastgelegd.

In de kennismaking komt ook aan bod dat Voorschoten Lokaal een fractie is die een breed politiek spectrum vertegenwoordigt met leden die bij landelijke verkiezingen zowel links als rechts stemmend zijn.

Raadsbreed

- *Wat vindt u van de huidige samenwerking en hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

Voorschoten Lokaal geeft aan dat er een leuke en goede sfeer was in de raad in de afgelopen periode en hoopt dat dit ook in de nieuwe raadsperiode zo blijft. In de afgelopen periode maakte Voorschoten Lokaal onderdeel uit van de coalitie en is er fijn samengewerkt met VVD en CDA. Ook met de oppositiefractie bleven de onderlinge relaties goed en kon samengewerkt worden. Voorschoten Lokaal wil de komende periode constructief bijdragen vanuit de raad aan een stabiel bestuur. Op de inhoud mag het ook in de nieuwe raadsperiode periode best clashen zolang het zacht op de persoon blijft.

De fractie van Voorschoten Lokaal kent een fractiediscipline maar geeft ruimte voor afwijking aan de eigen raadsleden als dat gewenst is, mits goed onderbouwd.

- *Zijn er tijdens de campagne of afgelopen raadsperiode(s) zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

Op bepaalde onderwerpen, zoals een woningbouwproject, Vlietwijk en Adegeest is door een aantal partijen zoals GL/PvdA hard debat gevoerd in de raad, verder zijn de verhoudingen goed gebleven.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

Voorschoten Lokaal is best tevreden met de uitslag. In aantallen nu 48 stemmen minder dan in 2022. Op een paar stemmen na is een restzetel gemist, waardoor helaas nu geen 4 zetels zijn behouden, nu teruggegaan naar 3.

Verder zijn GL/PvdA met 5 zetels en min of meer gelijk aantal stemmen gelijk gebleven en is VVD gegroeid naar 5. Daarmee is het aan deze twee om straks de basis te vormen voor een nieuwe coalitie.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie en met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

De voorkeur gaat uit naar een voortzetting van de ingezette beleidslijn, met VVD en CDA als beoogde coalitiepartners. Gelet op de uiteenlopende programmatische uitgangspunten en de wensen van GroenLinks-PvdA, lijkt een gezamenlijke koers met deze fractie minder voor de hand te liggen.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

Het is in eerste instantie aan de fracties van GL/PvdA en VVD om uit te zoeken of ze samen in een coalitie kunnen. D66, of de andere winnaar van de verkiezingen FVD, liggen voor de hand om er dan bij te nemen.

Voor Voorschoten Lokaal is de slagkracht van een nieuw college belangrijk. In de periode 2018-2022 was er een coalitie VVD-GroenLinks-D66 waar dit ontbrak. Voordat deze coalitie inhoudelijk onderzocht wordt zou het goed zijn als deze partijen reflecteren hoe dat toen ging en hoe dat in een hernieuwde samenwerking anders kan.

Een variant van GL/PvdA, VVD en VL zou niet de 1e te onderzoeken optie zijn, mede omdat VL niet tot de winnaars hoort. De verwachting van VL is ook dat een D66 in een combinatie met GL/PvdA en VVD beter kan laveren tussen deze fracties. VL ziet vooral verschillen en minder raakvlakken met GL/PvdA. Mocht dit toch een te onderzoeken variant worden dan zal GL-PvdA VL stevig tegemoet moeten komen op de voor onze partij inhoudelijk belangrijke punten.

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijnperspectief voor Voorschoten eruit?*
 - Voorschoten heeft en houdt een goed bestuur waarin geluisterd wordt naar de inwoners en ondernemers. De mensen zelf weten namelijk het beste hoe het reilt en zeilt.
 - Voorschoten houdt zijn unieke karakter, het is een groen dorp zonder hoge flats en blijft toch een beetje een dorp voor de welgestelden en forensen, het houdt die andere dynamiek dan een stad en blijft een dorp met een sterke sociale cohesie. De kinderen moeten in Voorschoten net zo kunnen blijven opgroeien zoals de huidige bewoners dat zelf hebben gedaan.
- *Van welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*
 1. Focus op Maatschappelijke Voorzieningen: Onderwijs, Sport en Ontmoeting.
 2. Bereikbaarheid: Wij willen een prettig ondernemersklimaat in ons centrum beschermen door het huidige aantal parkeerplaatsen te behouden en af te zien van drempels zoals betaald parkeren.
 3. Woonklimaat: Wij steunen woningbouw die past bij het unieke groene karakter van ons dorp. Wij zijn terughoudend met grootschalige verdichting en hoogbouw om het unieke dorpse karakter van Voorschoten te bewaken willen wij alleen op versteende grond bouwen.
 4. Lastenbeheersing en leefbaarheid in balans: Om Voorschoten een fijne en betaalbare woonplaats te houden, willen wij een afvalsysteem dat gezinnen en huishoudens ontziet.
 5. Een Toekomstbestendige Transitie met gepaste maat. Voor een verantwoorde energietransitie welke haalbaar en betaalbaar is voor iedereen.
 6. Voor een zelfstandig Voorschoten en een gezond financieel beleid, gebaseerd op keuzes die zowel duurzaam als toekomstbestendig zijn. Dat is ook een sobere renovatie van het gemeentehuis en geen (her)nieuwbouw voor minstens 16,5 miljoen euro.
- *Bij welke onderwerpen/keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*

De zes hierboven benoemde speerpunten met de toelichting in de brief aan de verkenner zijn voor VL de uitgangspunten voor de komende vier jaar en daarmee discussiepunten kunnen zijn indien VL deelneemt aan de inhoudelijke onderhandelingen.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.

- Bijlage Brief fractie Voorschoten Lokaal aan verkenner

Namens de fractie van Voorschoten Lokaal danken wij u voor de uitnodiging om mee te denken over de toekomst van ons dorp. De kiezer heeft ons een stabiel mandaat gegeven: met slechts een miniem verschil in stemmen ten opzichte van vier jaar geleden, voelen wij ons gesterkt om de komende periode constructief bij te dragen aan een stabiel bestuur. Hoewel wij met de winst van andere partijen een bescheiden houding aannemen, zien wij een duidelijke opdracht om de nuchtere, lokale stem te laten horen.

1. Focus op Maatschappelijke Voorzieningen: Onderwijs, Sport en Ontmoeting.

Voor onze fractie hebben moderne scholen, sportaccommodaties en maatschappelijke voorzieningen zoals een nieuw zwembad en vitale buurthuizen een zeer hoge prioriteit. Wij maken hierin een bewuste keuze voor de gemeenschap boven bestuurlijke luxe. In plaats van te investeren in een kostbaar nieuw gemeentehuis, pleiten wij voor een doelmatige en sobere renovatie van het huidige pand, waarbij we de bibliotheek integreren. Dezelfde nuchtere afweging maken we bij de Fortgensschool: door vast te houden aan realisatie op de Marijkelaan besparen we 1,5 miljoen euro op tijdelijke noodvoorzieningen. Wij zetten dit geld, dat anders aan tijdelijkheid verloren zou gaan, liever structureel in voor een hoogwaardig onderkomen voor onze leerlingen en voor de broodnodige kwaliteitsslag in onze sportvelden, het zwembad en de ontmoetingsplekken in de wijken. Zo bouwen we aan blijvende waarde voor jong en oud.

2. Een Toegankelijk en Betaalbaar Voorschoten

Bereikbaarheid: *Wij willen een prettig ondernemersklimaat in ons centrum beschermen door het huidige aantal parkeerplaatsen te behouden en af te zien van drempels zoals betaald parkeren. We willen ook het aantal parkeerplaatsen behouden in de woonwijken. We willen de maximale snelheden zoals deze nu zijn behouden.*

Woonklimaat: *Wij steunen woningbouw die past bij het unieke groene karakter van ons dorp. Wij zijn terughoudend met grootschalige verdichting en hoogbouw om het unieke dorpse karakter van Voorschoten te bewaken willen wij alleen op versteende grond bouwen. Om jonge gezinnen de kans te geven een toekomst op te bouwen in Voorschoten, is het essentieel dat we passend bouwen voor ouderen. Door aantrekkelijke woningen te realiseren die aansluiten bij de behoeften van senioren, stimuleren we de doorstroming op de woningmarkt. Hierdoor komen er vaker woningen vrij die geschikt zijn voor jonge gezinnen, wat de vitaliteit van ons dorp ten goede komt. Wij willen zo veel mogelijk woningen toewijzen naar jongeren die hier sociaal of economische gebonden zijn.*

Lastenbeheersing en leefbaarheid in balans:

Om Voorschoten een fijne en betaalbare woonplaats te houden, willen wij een afvalstelsel dat gezinnen en huishoudens ontziet. Wij willen voorkomen dat met name (jonge) gezinnen en mensen met een medische indicatie die onvermijdelijk meer restafval produceren geconfronteerd worden met onvoorspelbare en stijgende maandlasten door het wege van afval. Voorschoten Lokaal staat voor een stabiele en eerlijke afvalstoffenheffing, waarbij we inzetten op gemak en goede service in plaats van een systeem dat extra druk legt op de portemonnee van onze inwoners.

Daarnaast willen wij de regeldruk voor lokale ondernemers (o.a. vergunningen) merkbaar verlagen om lokaal ondernemerschap te stimuleren.

3. Een Toekomstbestendige Transitie met gepaste maat.

Voorschoten Lokaal staat voor een verantwoorde energietransitie. Wij willen dat deze haalbaar en betaalbaar is voor iedereen.

Wij kiezen voor een tempo dat aansluit bij de financiële draagkracht van onze inwoners. Wat betreft het warmtenet pleiten wij voor flexibiliteit; we willen kritisch blijven kijken naar de relevantie en kosten per project, zodat we altijd de beste keuze voor Voorschoten kunnen maken.

4. Lokale Kracht en Zelfstandigheid

Onze inzet is en blijft een zelfstandig Voorschoten. Wij vinden het essentieel dat we de volgende generatie niet belasten met de financiële gevolgen van de keuzes die wij vandaag maken. Dit vraagt om een nuchter en gezond financieel beleid, gebaseerd op keuzes die zowel duurzaam als toekomstbestendig zijn.

In een tijd van onzekere wereldproblematiek en toenemende rentedruk is het noodzakelijk om scherpe prioriteiten te stellen; we kunnen simpelweg niet alles doen. Onze keuze is daarin helder: wij geven prioriteit aan onze publieke voorzieningen. Het behoud van het zwembad, de sporthallen, scholen en buurthuizen staat voor ons voorop, omdat zij de basis vormen van een vitale en zelfstandige gemeenschap.

Voorkeur voor onderzoek

Wij geven de voorkeur aan een meerderheidscoalitie die recht doet aan de verkiezingsuitslag. De verkenning gaat dus gestart worden door de grootste partij GL/PvdA. Voorschoten Lokaal zou eerst het heel prettig vinden als GL/PvdA en de VVD als de twee grootste partijen tot een goed compromis kunnen komen met als aanvuller de daarna twee grootste winnaars FvD of D66.

Fractie Voorschoten Lokaal

Gesprekspartners: Albert Deuzeman (lijsttrekker GroenLinks/PvdA), Arnold Posthuma (raadslid GroenLinks/PvdA), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek verloopt op een fijne manier en in een prettige sfeer. Na de korte introductie en onderlinge kennismaking worden een aantal onderwerpen met elkaar besproken. Deze zijn samenvattend in het verslag opgenomen.

Raadsbreed

- *Wat vindt u van de huidige samenwerking en hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

In het begin van de afgelopen raadsperiode ging de samenwerking best moeizaam, bijvoorbeeld bij de 1^e Begrotingsbehandeling waar de coalitiepartijen geen ruimte lieten voor voorstellen vanuit andere fracties. Daarna is het steeds beter gegaan en is ook het college en de wethouders daarin meer vanuit openheid naar alle fracties in de raad toe gaan werken.

De politieke meningsverschillen, mogen en moeten er juist zijn, en daar mag ook scherp en constructief debat op gevoerd worden. Dat is in de afgelopen raadsperiode soms ook echt gedaan omdat het inhoudelijk nodig was. Dat maakt ook politieke verschillen zichtbaar. Het is wel van belang het niet persoonlijk te maken, de persoonlijke verhoudingen zijn goed en moeten ook zeker goed blijven in de nieuwe periode.

De afgelopen periode werd soms het debat vermeden door politieke keuzen af te doen als uitvoeringskwesaties. Ook werd vaak financiën vaak aangedragen als uitvoeringsargument om iets niet te doen, terwijl Voorschoten inmiddels financieel gezond is en er ieder jaar bij de jaarrekening fors geld over is t.o.v. de vastgestelde begroting.

Het zou goed zijn als de nieuwe raad en het nieuwe college straks afspraken maken hoe elkaar scherp te houden. Wethouders moeten aanspreekbaar zijn zowel door raadsleden uit oppositie- als uit coalitiefracties. Collegeleden moeten ook het gesprek met de raad aan durven gaan, als dingen niet goed lopen of volgens planning gaan of als het politiek wordt. Breng de raad in stelling, zodat het gemeentebestuur gezamenlijk ervan kan leren of de raad voor politieke duiding en de raad een uitspraak kan laten doen en daarna verder kan.

- *Zijn er tijdens de campagne of afgelopen raadsperiode(s) zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

Naar aanleiding van bepaalde campagne-uitingen van de VVD is het goed om voorafgaand eventuele coalitievorming nog door te praten over hoe VVD zich tot GL-PvdA (wil) verhouden. Ook de collegeperiode 2018-2022 en het formatieproces 2022 geeft daar aanleiding door zijn zaken om voorafgaand aan eventuele onderhandelingen nog goed met elkaar uit te spreken. Belangrijk is wel dat met de huidige personele bezetting van de VVD er echt een andere fractie zit dan 4 of 8 jaar geleden waarmee de onderlinge verhoudingen ook goed zijn.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

Voor het eerst een links-progressieve partij de grootste in Voorschoten. De VVD is gegroeid naar 5 zetels en FVD nieuw met 2 zetels. En de huidige coalitie is 2 zetels kwijt. Er lijkt dus duidelijk behoefte aan een nieuwe koers.

Met deze uitslag is het belangrijk dat een nieuw gemeentebestuur voor de komende vier jaar duidelijk kan maken wat er voor de inwoners gedaan en gerealiseerd kan worden. Om te kunnen realiseren is het soms belangrijker om een plan uit te voeren ook al is dat niet optimaal dan om te wachten tot het perfecte plan er is. De huidige investeringsagenda uitvoeren en daar koers op houden.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie en met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

Coalitiedeelname ligt als grootste fractie voor de hand. GL/PvdA zou dat graag doen samen met D66 omdat deze partij programmatisch en relationeel het dichtstbij staat.

GL/PvdA met VVD telt al op tot 10 zetels en er zijn geen onoverkomelijke bezwaren tegen de VVD. Dan kom je op GL/PvdA, VVD en D66 als eerste variant om nader te onderzoeken.

Om daar op de inhoud de onderhandelingen mee te starten is het wel een randvoorwaarde om voorafgaand het gesprek met elkaar aan te gaan om het verleden uit te spreken en om te bespreken of er voldoende inhoudelijke aanknopingspunten zijn om in deze samenstelling met werkbare compromissen te komen. Dat moet dan ook wel vlot gebeuren, omdat het belangrijk is dat er tempo blijft in het formatieproces.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

Programmatisch passen naast D66 ook CDA en SP het beste bij GL/PvdA en dit telt op tot 11 zetels. Deze optie ligt niet als eerste voor de hand, gelet op de beperkte meerderheid en 4 partijen. Het zou een optie zijn als GL/PvdA er niet uitkomt met de VVD. Als dit het geval zou zijn, dan zou wel geduid moeten worden in een openbaar debat waarom dit niet lukt en waar dan de verschillen zitten.

Coalities met GL/PvdA en VVD, met CDA of VL liggen minder voor de hand dan met D66. Het doet geen recht aan de kiezer: beide partijen hebben bij de verkiezingen zetels verloren. De samenstelling is politiek minder gebalanceerd, wat ten koste kan gaan van de stabiliteit en slagkracht van het gemeentebestuur, waar Voorschoten nu juist zo'n behoefte aan heeft.

Een coalitie GL/PvdA, VVD en FVD is onrealistisch, vanwege de onervarenheid van FVD, maar vooral omdat FVD zich niet aan de wet wil houden en politiek en inhoudelijk ver van GL-PvdA staat.

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijnperspectief voor Voorschoten eruit?*
 - Er is ingezet op de woningbouw en er zijn meer betaalbare en kleinere woningen in Voorschoten gekomen waarbij ook op meer plaatsen in het door de hoogte in is gebouwd.
 - Er is duidelijk groenbeleid en er wordt bewuster omgegaan met het groen in Voorschoten dan in het verleden het geval was.
 - De voorzieningen zijn op orde en er is een duidelijk onderhoudsplan voor de voorzieningen. Er is in beeld wat wanneer vervangen moet worden zodat niet alle tegelijkertijd vervangen moet worden.
 - Door te durven investeren in je voorzieningen laat je ook zien dat je het waard bent om een zelfstandig dorp te zijn.
- *Van welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*
 1. Inzet op betaalbare woningbouw, renovatie en (ver)nieuwbouw, waarbij de komende jaren vrijkomende terreinen in het dorp slim gebruiken en daar passend woonbeleid op voeren.

2. Investeringsbereidheid in voorzieningen en daar echte stappen inzetten en voorzieningen ook realiseren.
 3. Inzet op het sociaal domein door een andere manier van werken en de druk op de toegankelijkheid wegnemen. Bij voorkeur met werk- en inkomensbeleid loskomen van de gemeente Leidschendam-Voorburg.
 4. Groen beter beschermen en dit beleidsmatig goed vastleggen zonder puur financieel gedreven te kijken.
- *Bij welke onderwerpen/ keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*

De financiële keuzes en hoe scherp aan de wind je daarin wil varen zal een gespreksonderwerp zijn met verschillende visies zijn.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.

Verslag gesprek verkenner Voorschoten met fractie CDA

Gesprekspartners: Bart van Horck (lijsttrekker CDA), Patricia Kortekaas (raadslid CDA), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek is in een fijne sfeer verlopen met een korte introductie en nadere kennismaking met elkaar. Daarna zijn een aantal onderwerpen met elkaar besproken die in dit verslag zijn samengevat.

Raadsbreed

- *Wat vindt u van de huidige samenwerking en hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

De afgelopen periode is er constructief en in goede sfeer samengewerkt, waarbij werd geluisterd naar argumenten van coalitie en oppositie. Ook na een motie van wantrouwen zochten fracties elkaar bij andere onderwerpen op om er op de inhoud uit te komen.

Wat afgelopen periode soms gebeurde is het niet tijdig benoemen van problemen door de raad of college. De raad als geheel kan er in de komende periode op inzetten, om eerder mogelijke problemen op inhoud of voortgang open te bespreken in plaats van te lang te bedekken.

Het CDA heeft de afgelopen periode haar verantwoordelijkheid genomen, ook bij moeilijke dossiers en moeilijke besluiten. Zij had dat graag meer gezien bij de (coalitie)partijen

Het CDA wil in de komende periode in een positieve sfeer en constructief met de raad als geheel samenwerken, ongeacht vanuit welke rol dat voor de CDA-fractie zal zijn. Vanuit een oppositierol zal het CDA constructief opereren, met als basis de inhoud van het CDA-programma.

Het CDA vraagt in de nieuwe periode aandacht voor het democratisch ethos en de bestuurscultuur binnen de Voorschotense politiek. Het is belangrijk dat elke partij de democratie, de daarbij behorende democratisch ethos en een constructieve bestuurscultuur respecteert en in de praktijk brengt.

- *Zijn er tijdens de campagne of afgelopen raadsperiode(s) zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

Er waren voor het CDA voorafgaand aan en tijdens de campagne een aantal incidenten die mogelijk ook iets gaan doen met de sfeer in de nieuwe raadsperiode. Benoemd is dat door sommigen bewust is ingezet op het vergroten van wantrouwen van inwoners in de gemeente in plaats van dat er steun kwam om gezamenlijk het groeiende wantrouwen te beperken of repareren. Inhoudelijk speelt dit met name bij de thema's Vlietwijk en rioolvervanging Adegeest.

Het groeiend wantrouwen in de samenleving ervaart het CDA daarbij als belangrijke constatering. Voor het CDA is het een opgave van de gezamenlijke politiek dat wantrouwen te verkleinen en niet te vergroten.

Ook campagne-uitingen op social media van partijen hebben wel een bepaalde toon gezet. Het lijkt verstandig te kijken hoe de raad de komende periode wil werken aan het terugwinnen van het vertrouwen in elkaar en de politiek.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

CDA lijkt de gevolgen te hebben ervaren van de bestuursverantwoordelijkheid en verantwoording nemen binnen het college door de CDA-wethouder bij enkele grote projecten zoals de rioolvervanging in Adegeest. Tegelijkertijd lijkt het absolute verlies beperkt. Vorige periode was de

uitslag voor het CDA gunstig en behaalde de partij net een restzetel. Nu haalde het CDA de restzetel net niet. Het kan verkeren dus.

Er zijn een aantal winnende partijen, de grootste partij GL-PvdA, de VVD met 1 zetel erbij en FVD met 2 zetels nieuw in de raad. Daarnaast D66 stabiel op 3 zetels en de SP stabiel op 1 zetel. Waarmee het politieke landschap iets veranderd is.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie en met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

Gelet op de verkiezingsuitslag voor het CDA en het verlies van 2 zetels past het CDA bescheidenheid is het nu aan andere partijen om bestuursverantwoordelijkheid te nemen. Gezien de verkiezingsuitslag is dat primair aan GL-PvdA, VVD en D66. Daarnaast zou ook een combinatie met VL een optie zijn.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

Het CDA vindt dat drie van de vier grootste partijen (paars) nu hun verantwoordelijkheid moeten nemen en het CDA er niet nu meteen bij gesleept moet worden vanwege politieke spelletjes of omdat het CDA nu wel wordt gewaardeerd om haar verantwoordelijkheid en betrouwbaarheid.

Het CDA stelt dat financiën een belangrijk aandachtspunt is voor een nieuw college. Financiële vraagstukken zullen komende periode een grote rol spelen. Het is het CDA opgevallen dat geen van de wethouderskandidaten van de 3 grootste partijen financiële ervaring of affiniteit ontbeert.

Wat het CDA betreft is het aan de grootste partijen zelf om in dit stadium verantwoordelijkheid en betrouwbaarheid te tonen. Een centrumlinkse coalitie met GL-PvdA, D66, CDA en SP is politiek kwetsbaar gezien de minimale meerderheid en maakt met name CDA kwetsbaar voor rechtse oppositie.

Een brede middenvariant met GL-PvdA, VVD en CDA zou het CDA de plaats innemen van D66. Gezien de verkiezingsuitslag ligt dat niet voor de hand en komt dat alleen in beeld als er politieke spelletjes worden gespeeld. Dat maakt zo'n coalitie minder stabiel en voor CDA onaantrekkelijk. Dat ligt voor het CDA dan ook (op dit moment) niet voor de hand.

Kortom gezien de verkiezingsuitslag en de ervaringen uit het verleden ziet het CDA maar een logische optie: paars. Het CDA roept hen op om dan ook snel door te pakken, in het belang van Voorschoten.

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijnperspectief voor Voorschoten eruit?*

Voorschoten is in de toekomst een voorbeeld gemeente voor de regio. Het blijft een zelfstandig dorp waar geleverd is op de woningbouw in een groene omgeving. Het is en blijft een sociaal hechte gemeenschap waar relatief veel senioren wonen maar waar ook ruimte is voor inwoners van buiten het dorp. Er wordt constructief samengewerkt in de regio vanuit de eigen kracht van Voorschoten.

- *Welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*
 - Het CDA staat pal voor de zelfstandigheid van Voorschoten;
 - Het bouwen van betaalbare woningen met draagvlak onder bewoners;
 - Zorg voor goede voorzieningen voor onze inwoners, voor nieuwe en goede scholenbouwen, en voor verkeersveilige situaties in Voorschoten;

- Zorg voor houdbare lasten voor bewoners en een goed functionerende ambtelijke organisatie.
- *Bij welke onderwerpen/ keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*

Het CDA geeft een aantal zaken mee richting de formerende partijen:

- Zorg dat een nieuw college beschikt over tenminste één wethouder met een degelijke en bewezen financiële kennis;
- Zorg voor een portefeuillevdeling binnen het college die in balans is, zowel programmatisch als in de toedeling in zwaarte van dossiers.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.

- Bijlage Brief fractie CDA aan verkenner

Brief aan de verkenner

Voorschoten, 30 maart 2026

Geachte heer Potjer,

In deze brief geef ik u namens de CDA-fractie in Voorschoten onze zienswijze op de te volgen stappen voor de formatie van een nieuw coalitie en college op een wijze die recht doet aan de verkiezingsuitslag van 18 maart.

Het CDA is van mening dat gezocht moet worden naar een stabiele meerderheidscoalitie in de gemeenteraad. De partijen die het grootst zijn geworden (PvdA-GL, VVD, VL en D66) zijn nu als eerste aan zet om verkennende gesprekken te voeren en te onderzoeken welke coalities mogelijk zijn die op een stabiele meerderheid in de Raad kunnen rekenen.

Op deze partijen rust een zware verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een stabiel bestuur van onze gemeente en een akkoord dat recht doet aan de grote vraagstukken van onze tijd en gemeente, zoals zelfstandigheid van onze gemeente, het bouwen van betaalbare woningen, goede voorzieningen voor onze inwoners, nieuwe en goede scholenbouw, verkeersveilige situaties in Voorschoten, houdbare lasten voor bewoners en een goed functionerende ambtelijke organisatie.

Om deze zaken voor het algemeen belang te realiseren zijn soms moeilijke besluiten nodig. Voor een succesvolle samenwerking is het in een nieuw college volgens het CDA noodzakelijk dat er een gemeenschappelijke wil is om lastige besluiten te durven nemen en deze in gezamenlijkheid uit te leggen aan de gemeenschap. Politiek is delen in schaarste en op een college rust de zware taak deze schaarste uit te leggen. Het CDA is ook vanuit welke rol dan ook altijd bereid constructief de democratische afweging uit te spreken, ook wanneer dat moeilijk is. Wanneer hier immers geen gehoor aan wordt gegeven, neemt wantrouwen toe. In een tijd van afnemend vertrouwen in de democratie, toename van bedreigingen aan lokale bestuurders acht het CDA dit een lastige taak, maar een zware gemeenschappelijke politieke verantwoordelijkheid voor de gemeenteraad van Voorschoten.

Wij een klemmend beroep op snelheid in het formatieproces. Voorschoten was in de vorige periode de één-na-laatste gemeente van onze provincie die een coalitieakkoord presenteerde. Zoals gezegd staat het CDA pal voor de zelfstandigheid van Voorschoten. Een zelfstandige gemeente moet snel een bestuur kunnen formeren en daarom verwacht het CDA dat partijen hun verantwoordelijkheid nemen om deze opgave zo snel mogelijk succesvol ter hand te nemen.

In de afgelopen periode zijn er door de gemeenteraad van Voorschoten, onder leiding van een coalitie waar het CDA deel van uit maakte grote beslissingen genomen. Dit zal veel van de bestuurskracht van onze gemeente vergen.

Voor het CDA staat daarom voorop dat een nieuw college beschikt over tenminste één wethouder met een degelijke en bewezen financiële kennis, alsmede een bestuurder die de uitvoering van de reeds besloten grote projecten voortvarend ter hand neemt en kan realiseren. De financiële situatie van Voorschoten blijft precair en de hoge lasten voor bewoners blijven voor ons wat dat betreft een aandachtspunt.

Een ander aandachtspunt voor het CDA betreft het democratisch ethos en de bestuurscultuur binnen de Voorschotense politiek. Het is belangrijk dat elke partij de democratie, de daarbij behorende democratisch ethos en een constructieve bestuurscultuur respecteert en in de praktijk brengt. Dit geldt voor het CDA voor zowel in campagnetijd als in de tijd die na de uitslag volgt.

Gegeven de uitslag van de verkiezingen past het CDA een rol van bescheidenheid. Als een verantwoordelijke partij zullen wij, ook vanuit deze bescheiden rol, invulling geven aan het mandaat dat wij hebben ontvangen van onze kiezers. Ondanks dat het CDA een partij is die niet bang is om bestuursverantwoordelijkheid te nemen, is dat een rol die met deze verkiezingsuitslag niet langer bij ons past. Het is nu aan andere partijen om deze verantwoordelijkheid te dragen.

Wij zullen voorstellen op inhoud beoordelen en de samenwerking zoeken met andere partijen, bezien vanuit eigen inhoudelijke overtuiging. De toetssteen daarbij is het verkiezingsprogramma van het CDA.

Met het mandaat van 1597 Voorschotenaren die op het CDA hebben gestemd, voelt het CDA een verantwoordelijkheid om ook hun geluid helder in de raad te laten klinken. Dat mandaat vullen wij in door op een constructieve manier het goede te zoeken in het algemeen belang.

Met hoogachting,

B.C.A. van Horck

Bijlage 5 - Verslag gesprek verkenner Voorschoten met fractie FVD

Gesprekspartners: Esther Hendriksen (lijsttrekker FVD), Alexander Hendriksen (commissielid FVD), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek verloopt in een open en constructieve sfeer met een korte introductie en nadere kennismaking met elkaar. Vervolgens zijn een aantal onderwerpen met elkaar besproken die in het verslag samenvattend zijn opgenomen.

Raadsbreed

- *Hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

FVD wil constructief de samenwerking opzoeken op de thema's waarop dat kan. Op thema's waar de ideeën verschillen zal FVD zacht en met respect voor de persoon maar hard op de inhoud het debat aangaan in de gemeenteraad. Vriendelijkheid is geen doel op zich maar het is wel fijn als de onderlinge relaties goed zijn en blijven.

FVD staat voor systeemoppositie. Dat wil zeggen van beleidsdebat naar systeemdebat. Als voorbeeld wordt genoemd dat FVD lokaal niet uitgaat van vastgestelde landelijke of Europese kaders, bijvoorbeeld over de opvang van vluchtelingen of de uitvoering van de energietransitie. FVD zal dan niet debat over die uitvoering aangaan maar over de legitimiteit en nut en noodzaak van de regels en afspraken.

- *Zijn er tijdens de campagne zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

De campagne verliep sportief met tijdens de debatten af en toe steekjes onder water. Wat minder gewaardeerd werd is dat snel werd opgetreden tegen uitingen van FVD, terwijl bijvoorbeeld op volgens FVD illegale uitingen van 'stem op een vrouw' bij de stembureaus niet is opgetreden.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

FVD heeft in het hele land winst geboekt en in Voorschoten zo'n 10% van de stemmen gehaald. Dat is een duidelijk signaal dat de inwoners in Voorschoten een rechtser geluid vanuit het gemeentebestuur wil horen.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie en met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

FVD heeft niet de ambitie om zelf in een coalitie te komen. Wel wordt ruimte verwacht om belangrijke thema's zoals een referendumverordening in te kunnen brengen.

De meest logische coalitie volgens FVD is een samenwerking tussen GL-PvdA met de VVD en een 3^e partij erbij. Dat kunnen D66, CDA of Voorschoten Lokaal zijn.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

FVD is voorstander van een zakencollege met wethouders die niet direct politieke binding hebben maar wel over de juiste expertise op de grote thema's beschikken. Op meerdere thema's kan in zo'n vorm ook met wisselende meerderheden gewerkt worden zonder vast te houden aan dichtgetimmerd coalitieakkoord. Ieder dossier kan dan zonder vooraf

vastgelegde afspraken aan de raad als geheel voorgelegd worden die er vervolgens transparant en in onderlinge samenwerking tussen alle fracties uit kan komen.

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijnperspectief voor Voorschoten eruit?*
 - Voorschoten is en blijft een zelfstandig dorp waarbij de besluitvorming in het dorp zelf genomen wordt en Voorschoten niet is opgegaan in een grote regiogemeente of metropool.
 - Er is een referendumverordening ingevoerd.
 - Voorschoten gaat niet mee in van bovenaf door landelijk of Europees opgelegd beleid en maakt zijn eigen keuzes bijvoorbeeld bij de energietransitie of de opvang van asielzoekers.

- *Welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*
 - Er moet zo snel als mogelijk een referendumverordening ingevoerd worden en FVD zal daarvoor, wellicht samen met SP, het initiatief nemen. Over ieder onderwerp waar de gemeente Voorschoten beleidsvrijheid heeft zou in deze verordening ruimte moeten zijn om een referendum te initiëren.
 - Inwoners moeten kunnen meebeslissen, bijvoorbeeld over het nieuwe zwembad.
 - Het gemeentehuis kan sober gerenoveerd worden, niet voor de 16,5 miljoen die nu voor de (ver)nieuwbouw gereserveerd is.

- *Bij welke onderwerpen/ keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*

Mocht FVD toch aan de onderhandelingstafel komen voor een akkoord dan zijn er een aantal duidelijke breekpunten:

- FVD werkt niet mee aan uitvoering van de spreidingswet;
- FVD geeft geen uitvoering aan de energietransitie.

Verder verzoekt FVD de straks onderhandelende partijen om grote besluiten voor het dorp op zo'n wijze in een coalitieakkoord op te nemen dat er ruimte is voor de inbreng van oppositie partijen én van de inwoners.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.

Bijlage 6 - Verslag gesprek verkenner Voorschoten met fractie D66

Gesprekspartners: Esther Mieremet (lijsttrekker D66), Patty Wijnen-Lunenburg (raadslid D66), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek verloopt in een fijne en prettige sfeer. Na de korte introductie volgt een nadere kennismaking met elkaar. Daarna zijn een aantal onderwerpen met elkaar besproken die in het verslag beknopt zijn opgenomen.

Raadsbreed

- *Wat vindt u van de huidige samenwerking en hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

In de laatste periode van afgelopen vier jaar is er in de tweede helft iets meer ruimte ontstaan om als raad gezamenlijk besluiten met elkaar te nemen, waarin ook de voorstellen van oppositie partijen serieus genomen zijn. D66 voerde niet standaard oppositie maar ging bij goede voorstellen ook geregeld mee met de coalitie partijen en collegevoorstellen.

De raad van Voorschoten kenmerkt zich in vriendelijkheid waarbij naar de inhoud van een voorstel gekeken wordt voor het oordeel en niet naar wie van de raadsleden een voorstel doet.

Voor de nieuwe periode blijft het belangrijk dat de gemeenteraad als geheel constructief blijft, naar elkaar luistert zodat met elkaar tot oplossingen voor de vraagstukken in Voorschoten gekomen wordt.

- *Zijn er tijdens de campagne of afgelopen raadsperiode(s) zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

Voor de onderlinge verhoudingen is een campagneperiode niet fijn, want daar ligt de nadruk op het uitvergroten van de verschillen. Na de verkiezingen moet je weer over die verschillen heenstappen en met elkaar gaan samenwerken. In de nieuwe fractie is met elkaar gesprek gevoerd hoe beeldvorming bij anderen over bepaalde acties in en voor campagnetijd overkomen, bijvoorbeeld bij Adegeest en Vlietwijk.

In de raadsperiode 2018-2022 was er een coalitie van VVD, GroenLinks en D66 welke een moeilijk einde kende, onder meer door 1 instabiele coalitiefractie en veel 'gedoe' over de multifunctionele accommodatie voor het cultureel centrum. Dit had ook nog invloed op de vorige formatie en het begin van de afgelopen raadsperiode. De betrokkenen zitten niet meer in deze fracties, maar het lijkt wel verstandig hier met de betrokken partijen op te reflecteren voorafgaand aan een nieuw formatieproces.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

D66 heeft iets meer stemmen dan in 2022 en de drie zetels behouden, daarmee stabiel sinds 2014. Het politieke landschap is wel gewijzigd door de komst van FVD met 2 zetels, de winst van de VVD en de halvering van het CDA. De flink hogere opkomst is een fijn gegeven. D66 is nog benieuwd hoe de impact van FVD op de gemeenteraad zal zijn in deze nieuwe periode.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie en met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

D66 is beschikbaar voor een rol in een nieuwe coalitie samen met GL-PvdA. De voorkeursvariant is een coalitie waarin ook de VVD mee doet. Deze coalitie doet recht aan de verkiezingsuitslag en kent een brede basis voor een coalitie voor een progressief en stabiel Voorschoten. Zowel met GL-PvdA als met de VVD heeft D66 op veel onderwerpen goede raakvlakken.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

Geen. Inhoudelijk zou GL-PvdA, D66, CDA en SP interessant zijn, maar getalsmatig vormt het een te smalle basis en gezien de reactie van het CDA op de verkiezingsuitslag verwacht D66 dat zij niet direct weer bestuursverantwoordelijkheid zullen willen nemen.

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijn perspectief voor Voorschoten eruit?*
Voorschoten kent op de lange termijn goede voorzieningen voor jong en oud. Er is geïnvesteerd in goede schoolgebouwen en sportvoorzieningen. Het dorpse karakter blijft behouden met leuke culturele evenementen in een levendige gemeenschap. Voorschoten kan niet alles alleen doen en pakt de dingen in regionaal verband op. Dat vraagt ook om een actiever college in de regio zoals dat in de afgelopen periode al is ingezet, dit moet worden doorgezet en kan nog beter.
Er moeten keuzes gemaakt worden om dingen beter te maken in het dorp, daarbij moet niet de financiële angst maar het lange termijn perspectief leidend zijn. Focus voor de kortere termijn op een beperkt aantal projecten die echt moeten en gerealiseerd kunnen worden, en maak voor andere zaken een pas op de plaats voor realisatie op iets langere termijn, mede gelet op de capaciteit van de ambtelijke organisatie.
- *Welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*
 1. Woningbouw met behoud van een leefbare omgeving waarbij ook gelet is op welke voorzieningen er in een wijk moeten zijn. Zorg voor gemengde woonwijken in het groen en met voldoende speelplekken.
 2. Onderwijs. Daarbij inzetten op zowel goede onderwijshuisvesting als inzetten op samenwerking tussen onderwijs, zorg en welzijn. Zorg dat toekomstige huisvesting geschikt is voor onderwijs op maat, er meer vierkante meters beschikbaar zijn die multifunctioneel gebruikt kunnen worden.
 3. Voorschoten kan niet alles tegelijk, dus maak keuzes in de uitvoering van projecten zodat die ook echt gerealiseerd worden de komende jaren en je lange doorlooptijden, matige uitvoering of vastlopen bij voortgang op projecten voorkomt.
- *Bij welke onderwerpen/ keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*

Het sociaal domein is een belangrijk aandachtsgebied. Er is verschil van inzicht in wat kan en moet hierbinnen. Het sociaal domein verschaald als je wel een ambitieus beleidsplan vaststelt met de ambitie om meer doelgroepen te bereiken als daar geen extra financiële middelen bijkomen.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.

- Bijlage Brief fractie D66 aan verkenner

30 maart 2026

Geachte verkenner, beste heer Potjer,

Graag delen we met u onze duiding van de verkiezingsuitslag, de belangrijkste uitdagingen wat D66 betreft voor de volgende bestuursperiode en onze inzet voor de formatie.

Duiding verkiezingsuitslag

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart '26 laat een verschuiving in het politieke landschap zien. Verschillende groepen kiezers hebben hun stem laten horen en de opkomst lag boven de 65 procent. Een deel van hen heeft duidelijk een 'tegenstem' laten blijken. Voor D66 betekent de verkiezingen meer stemmen dan in 2022 en behoud van het aantal zetels. We zien deze uitslag als erkenning van onze inzet.

D66 wil de komende jaren laten zien dat politiek resultaten levert, met meer oor voor tegenstemmen en zachte stemmen - en er nadrukkelijk zijn voor álle inwoners. We voelen verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een stabiel en progressief Voorschoten. Daarvoor is samenwerking met inwoners, organisaties, onze lokale ondernemers én buurgemeenten cruciaal. In de regio horen we dezelfde stem voor vooruitgang, wat perspectief biedt voor een gezamenlijke agenda.

Doorbraken t.b.v. volgende periode

Voor de formatie hanteert D66 Voorschoten vijf doorbraken die ons dorp krachtiger maken. Hierbij werken we regionaal samen, bij voorkeur in de Leidse regio. Een sterke regio is voor Voorschoten van belang. Wij kunnen immers niet alle voorzieningen zelf organiseren op het juiste niveau, maar samen met de regio kan het wél.

De eerste doorbraak is **een fijn thuis voor iedereen**. We willen dat we als gemeente tempo maken met woningbouw op logische plekken in het dorp, zoals het stationsgebied en andere kansrijke locaties. Met betaalbare woningen, in groene buurten, dichtbij voorzieningen voor nu en lange termijn. Zo blijft Voorschoten een dorp voor alle generaties.

De tweede doorbraak is **goed onderwijs en gelijke kansen**. Ieder kind verdient de ruimte om zijn of haar talent te ontdekken. Daarom investeren we in goede schoolgebouwen, sterke ondersteuning voor leerlingen en samenwerking met middelbare scholen, kinderdagopvang en partners in de regio. Onderwijs is de sleutel tot gelijke kansen.

De derde doorbraak is **een groen, klimaatbehendig en energiezuinig Voorschoten**. Meer groen in de straat, betere bescherming tegen hitte en wateroverlast, en hulp bij het verduurzamen van woningen. Dat is goed voor het klimaat, maar ook voor de portemonnee en het woonplezier van Voorschotenaren.

De vierde doorbraak is **bereikbaarheid en veiligheid** voor iedereen. Of je nu kind bent, ouder wordt of minder mobiel bent: je moet je veilig door Voorschoten kunnen bewegen. Daarom kiezen wij voor verkeersveilige woonwijken, ruimte voor fietsers en voetgangers en goede verbindingen met de regio.

De vijfde doorbraak is werken aan de **gezondste generatie** ooit. Gezondheid begint dichtbij huis: in de wijk, op school en bij de sportvereniging. Sport, bewegen en zorg blijven toegankelijk voor iedereen en we hebben extra aandacht voor mentale gezondheid en goede ouderenzorg.

Vervolgproces

Wij hechten aan een open debat in de gemeenteraad over de opbrengst van de verkenning. Ook willen we inzetten om na de verkenning het formatie proces zorgvuldig en transparant vorm te geven met focus op realisatiekracht en tempo.

Met vriendelijke groet,

namens de D66 Voorschoten fractie

Esther Mieremet en Patty Wijnen-Lunenburg

Bijlage 7 - Verslag gesprek verkenner Voorschoten met fractie SP

Gesprekspartners: Erik Maassen (lijsttrekker SP), Berend Potjer (verkenner), Eric Krijgsman (griffier, verslaglegging)

Inleiding

Het gesprek verloopt in een prettige sfeer. De secondant van dhr. Maassen kon door privéomstandigheden op het laatste moment niet aanwezig zijn. Na de korte introductie en kennismaking met elkaar is een aantal onderwerpen met elkaar besproken, welke in het verslag zijn samengevat.

Raadsbreed

- *Wat vindt u van de huidige samenwerking en hoe kijkt u naar toekomstige samenwerking in de raad?*

De afgelopen raadsperiode was de sfeer in de raad erg goed, daarbij hielp het dat niet alles door de coalitie in beton gegoten was. Er werd inhoudelijk naar elkaar geluisterd waarbij het niet uitmaakte of een bijdrage of voorstel gedaan werd door de grootste coalitiepartij of de kleinste oppositie partij.

- *Zijn er tijdens de campagne of afgelopen raadsperiode(s) zaken gebeurd die nog een rol kunnen spelen in de komende formatie en raadsperiode?*

Het idee van de Voorschotenpas van GL-PvdA is een plan waar de SP achter staat en ook zelf mee had kunnen komen. Dat was een verrassend goed idee in de vorige campagne die SP inmiddels heeft overgenomen.

Verkiezingsuitslag

- *Hoe duidt u de verkiezingsuitslag?*

De huidige coalitie heeft duidelijk verloren en is getalsmatig 2 zetels achteruit gegaan en de meerderheid kwijtgeraakt. De kiezer in Voorschoten wil duidelijk een progressievere politiek en heeft bij de 2^e Kamerverkiezingen D66, en nu GL-PvdA de grootste gemaakt.

Coalitievorming

- *Ziet u een rol voor uzelf in de nieuwe coalitie en met wie zou u het liefst wel/niet willen samenwerken en waarom?*

De SP kan een rol spelen, maar ligt in eerste aanleg niet voor de hand. Het is voor de SP logisch dat GL-PvdA samen met D66, de partij waar ze het meeste raakvlakken mee heeft, gezamenlijk een 3^e partij erbij zoeken. Gelet op de uitslag van de verkiezingen is de VVD dan de meest logische om te onderzoeken.

Daarbij vanuit de SP de kanttekening dat de eerdere ervaring met de coalitie VVD, GroenLinks, D66 in de periode 2018-2022 geen positieve ervaring was. Bij hernieuwde samenwerking zullen het mogelijk geen makkelijke onderhandelingen worden.

- *Welke andere mogelijke coalities ziet u als mogelijk?*

Een alternatief voor GL-PvdA en D66 is een combinatie met Voorschoten Lokaal in plaats van de VVD. Wellicht geen haalbare optie, maar wel goed om eerst combinaties met drie partijen te verkennen.

Een variant met GL-PvdA, D66, CDA en SP zou voor de SP een mogelijkheid zijn om daarna te onderzoeken. De SP doet dan wel als volwaardige partner mee en levert een wethouder in het college waarbij de mogelijkheden voor deeltijd-wethouders besproken moet worden. Voor het CDA ligt deze variant waarschijnlijk moeilijker zowel vanwege de verkiezingsuitslag als door eventueel oud zeer uit de verkiezingscampagne en vorige periode.

Ook de variant van drie partijen met GL-PvdA, VVD en SP komt op 11 zetels. Het ligt inhoudelijk in eerste instantie niet direct voor de hand en of dit een haalbare optie kan zijn hangt dan echt van de inhoud van een eventueel akkoord af. SP wijst het echter niet op voorhand af.

Inhoud

- *Hoe ziet het lange termijnperspectief voor Voorschoten eruit?*

In de toekomst moet het makkelijker worden om in Voorschoten een betaalbare woning te vinden. Voor de woningbouw opgave wordt gekozen voor bouwen in de hoogte zodat het groen in en om Voorschoten behouden kan blijven.

Ook wordt er beter gezorgd voor de inwoners rond of onder het minimum inkomen, zij kunnen eenvoudiger gebruik maken van de beschikbare voorzieningen en groeien er geen kinderen op in armoede.

Er is een nieuw zwembad en sporthal, het gemeentehuis met bibliotheek en maatschappelijke organisaties is gerealiseerd en Voorschoten blijft een zelfstandige gemeente.

- *Welke onderwerpen/keuzes vindt uw partij voor de komende periode belangrijke speerpunten?*

1. Betaalbaar wonen
2. Zorg en sociaal beleid.
3. De participatieprocessen en hoe de gemeente met de inwoners communiceert moet verbeteren. De participatie bij grote projecten is afgelopen periode niet goed gelopen en daarin moet een nieuw college verbeterlagen maken om het slimmer en beter te maken.

- *Bij welke onderwerpen/ keuzes verwacht uw partij discussiepunten bij het opstellen van een akkoord?*

Ligt aan de te maken keuzes die gemaakt worden op een onderwerp, het sociaal domein lijkt een belangrijk onderwerp van gesprek te worden.

Voor de SP is het belangrijk dat de gemeente zich actief gaat bemoeien met de ontwikkelingen in de wijk Vlietwijk, dat dit in het openbaar gebeurt en in overleg met de bewoners van de wijk.

Afronding

Afrondend werd er teruggeblikt op een open en fijn gesprek met elkaar.